

11

8

Trepna f Heli

a

Pucz do Paradisa.

Dwoje

nusne Wopomnienie sa Ršeszijanow,

to prjene wot nebo Jana Porsta,

to druhe wot nebo D. Jana Jakuba Nambacha,

na serſki pſchekojene

a

ſnjekotrnymi pſchicziſchjannymi Rhyrlifchami

tym lubym Serbam

jako Dar Božeho Džieſzja

podate

wot

Jana Kiliána,

Duchonneho w Kotezy.

Man: NK 8° 108

W Budyſhini,

cziſchjane pola E. M. Monſy.

Stephano Tisch

1703 09 09 1703

...
...
...
...
...

...
...
...

...
...
...
...

...
...
...

...
...
...

We Jesuſowym Meni!

To wulke, waźne Podacźje we Bramborskej, so niz jeno we Breslawi, Berlini, Poseni, Danzigu, Erfurczi a wdrubich Mjestach, ale teź daloko a schjeroko wokolo na Wšach, haj njetko teź we Sserbach a scho, doladani Kšcheszijenjo ſwoje Zyrkwje a ſwojich Duchomnych wopuszczēja, to je njekotremu Sserbej teź we Saksonskej Staroš naczinilo. To Wotdźjelenje tych Lutherstich pak je ſo ſtało, dokelž wot ljeta 1830 we Bramborskej sdweju Zyrkwjow, slutherſkeje a ſreformirſkeje, kiž predy kožda ſama ſa ſo bylej bješchtej, jena tšecja Zyrkej cžinena je, kiž ta unjerowana, to je, ſjednoczena ewangelſka ſo menuje a žylje pod kralowſkim Miniſterom ſteji, ſo potajkim we bramborſkich Krajach lutherſka Zyrkej duchomnu Wošnosž a zyrkwinu Agendu (Agenda ſu tajke Knih, po kotrychž Čhčženja, ſwjate Wotkaſanje a Boža Eſlužba ſo ſtane a dđerži) ſama ſa ſo ſwoju mjecz pšesta, dnž tola predy po dobrym ſtarym Prawi mjela bješche. Tajki zyrkwiny Smješč ſo tymſamym nemože lubić, kiž ſami ſa ſo a ſa ſwoje Džjeczi tu prawu, ſwobodnu lutherſku Zyrkej ſa Macžer mjecz žedža. Tehodla je njek njedže 15000 Lutherſkich we Bramborskej ſwoje zyrkwine Zwarenja a ſwojich unjerowaných Duchomnych wopuszczilo, kiž pod predawſchim Kralom ſlje pšesžjehani bjechu, njetko pak ſami ſwoju duchomnu Wošnosž aby Radu, kiž we Breslawi je, ſami ſwojich Duchomnych a ſami ſwoju ſtaru zyrkwinu Agendu mjecz ſmjedža.

Dokelž pak te Wjezy ſo tak maju, ſo beš Sserbami wele Wopraščenja a malo Dopraščenja tehodla je, da je tu a tam, kajž ja ſlyſchu a ſhonju, Žadanje nastalo, ſo bych ja, kiž kobe, hacž njekotryžkuliz, tam ſobu nuž ſaplecženy ſym, we Wotpoladanju na to zyrkwinske Mucženje, kiž naſchich ſuſodnych Bratrow tak kobočo ſrudži, Eſłowo wot ſo dał, kotrehož bych ſo cži Staroſziwi dđeržecž moli. Duž ſym teź ſapocžal na tajkim Piſmi dželacž, kiž by te Wjezy tym lubym Sserbam ſkrotkim roſestajalo. Ale ja pšchi dališim Pšemyſlowanju widžu, ſo to Roſprajenje wjazn wjerneho Wužitka mjelo by, dy by ſo dlješche Piſmo ſčžinicž hodžilo a we tymſamym wele tajkeho ſobu nužcžehnene bycž moło, ſchtož kbiſliſkemu Sałoženju teje Wucžby

wot Zyrkwje, kiž we tutym Časju teho Werczenja, Mjeschenja a Kostorka nusnje wuknena bycž dyrbi, sromadnje a sžyła kłuscha. Zehodla mam ja njettk we Meni teho Knesa wMyšli so na to swažicž, so wam, lubi Sserbjo, po Samoženju, kotrež Boh dacz budže, dljesche Knizki stym Napisomom „Sšwjet, nebestke Kralestwo a Zyrkej“ dželacz zu, kotrež, jeli ton Knes moje Džjelo požonowacz a mi tež Sakožerja wobradžicž budže, na pschichodne Łjeto wohypsčindž dyrbja.

Alle so bych pak Skladnosž mjel, wam, moji lubi Pscheczeljjo we Sserbach, to, schtož njettk prajil sšym, prajicž, a so bych was tež sažo na Kwilu smjerowal, da sšym wam tute male Pismeschko wotczischežecz dal, so byschcže jo kHodam jako Dar Božeho Džjeszja wotemne sLubosžju horjewšali. Wono wopšchimne dwoje Wopomnenje we šebi. To prjene ma to Napismo „Trepna kHeli“ a je wohnowšate stych wažnych Knihow: „Johann Porst's göttliche Führung der Seelen auf dem Wege zur seligen Ewigkeit. Zweite Ausgabe. Halle 1725.“ To je tonšamy Porst, kiž te pola Sserbow snajomne a lubowane Prascherske činil je. To druhe Wopomnenje sšym stym Napisomom „Pucz do Paradyza“ pomenowal a tošame je wohnowšate stych rjanych Knihow: „D. Johann Jacob Rambach's Betrachtungen über das ganze Leiden Christi. Neue Auflage. Halle 1764.“ Ktutemu dwojemu Wopomnenju šu šady njekotre Khyrlischje pschiczischežane, dokelž Sserbjo radži spjewaja.

A tak daj wam njettk, wy Lubowani, Boh ton Knes schitkim strowe a sbožne šody. Dajcže temu Ššowu Krystušowemu beš wami bohacžje bydlicz wewšchej Mudrosžiz; rošwuczczje a napominajcže šo šami sPšalmami a ššwalobnymi a šduchomnymi Khyrlischemi, lubosnje spjewajo temu Knesej we šwojej Wutrobi. (Kološ. 3, 16.) Boh pak teje Nadžije napeln was šewšchem Wešelom a Mjerom we Wjeri, so byschcže pošnu Nadžiju mjeli psches tu Moz šwjateho Ducha! (Romsš. 15, 13.)

Pisane wKotežy ton 19^{ty} Novembra 1841.

Jan Kilian, Duchomny.

Trepena k Heli.

Wieste dyr je, so Czloweſ, kiž steje Sechernosſje, we kotrejž wot Naroda ſchitſy Ludſo lejſa, wjernje wobroczeny je, ſmolom na jene dobo ſaſo do neje nuž neſapane, ale ſo ſo to pomatu a pomatu aby po Skhodzenkach ſtane a ſo ſo haſlej ſjeneho Trepena na druhi pſchezo dale pſchindze. Sedyn ſtary kſcheſzjianski zyrkwiny Wuczer je ſe Shonenja tu Wjež taſ pſched Woczi ſtajiſ, ſo je prajiſ: Dwaj Skhodaj ſtaj a na koždym ſchjeſz Trepenow, po kotrymajž ton Wobroczeny ſaſo delje do Kjecha a do Sechernosſje, haj do Helje delje dze.

Po tutym Snamenju a Pſchirunanju je

na tym prjenim Skhodži

ton prjeni Trepen ton hiſcheže ſbotkny pſchinarodzeny Kjech. Tuton je to jdojte žorſo, ſkotrehož lute Ste ſem pſchindze. (Romſk. 7, 18. 19. 20.) Ten by rad ſaſo, kaž predy, dyž ty wo Boha nerodžeſche a krobly bjeſche, neſahaczeny ſo wuliwat a nemože ſneſz, ſo pſcheſ to ſwjerne Staranje wo Sbožnoſz jemu Wolu łameſch. A dokelež njetko, kaž ſchitke druge Kjechi, taſ teiž ta Sechernosſz ſteho pſchinarodzeneho Kjecha ſo žorli, da teho pſchirodzeneho Skazenja dla tajka Sechernosſz teiž Wobroczenym pſchiriſy, ſo, dyž dyrbeli na ſo kedžbowacz, ſo

ljeni a nesloschni ktemu czuja a wtych Myšlach su, jako bychu njetk hižom dobri dosz byli a to czinicz wjazy ntrebali. Na tajke Waschnje je hižom Sechernoszje Sa-
poczatk tu.

Ton druhi Trepn je to Horjestupanje teho Steho
we Wutrobi. Ton pschinarodženy Rječ pschezo njeshto
tajke sbudzi a do Wutrobny pschinesz pyta, psches czož
sažo Knestwo dobycz a Czloweka we Rječach sakolebacz
a proje secherneho sczinicz ze. To stane so psches zyto-
cziwne Pokhilenja a sle Pomyslenja, kotrež so pak wot
snuzkach na jene dobo a husty Czaš pschi tych najšweczi-
schich Swuczowanjach sahorja (Matth. 19, 27.), pak wot
wohnkach tak derje nenadzuzzy, kajž tež a wošebnje tedom
sbudžene budža, dyž Czloweč prosny je a šwoje Woczi,
Wuschi a druhe Stawy derje newobarnuje. Tak so
Davitej džjesche, ton bjesche domach prosny, ladasche na
Bathsebu skroblym Wołom a tak bu to sle Požadanje we
nim saharene. (2 Sam. 11, 2. Sir. 9, 5 — 10.) Teli so
njetko tajku Schkrjeczku newubaschujesch, to je, jeli
so ju we schjednej želnivoszi a Pokuczki nepoduschujesch,
da je ta rjeschna Kroblosz hižom wele dobyła a skoro roš-
knežila, sczehož potom niczo druhe, hacž czesčki Pad,
nastacz nemože. Tehodla tež Salomon napomina, so
by so kojždy Poschtow pašl, dyž praji: Neladaj na
Wino, so tak czerwene je a we Schklenzy tak rjane
so sda. Wono latzy do Schije nuz bjezi; ale potom
kuša, kajž Had, a kala, kajž Smijiza. Da budže-
tej twojej Woczi sa druhimi žonami ladacz a twoja
Wutroba wrotne Wjezy ryczecz. (Pschisłow. Sal. 23,
31. 32. 33.) So pak Salomo jow niž jeno wot Wina,
ale wot schelkich Cžjetu lubych Wjezow ryczi, psches kotrež
Czloweč sblasnenny a sawedženy aby k Padu pschineseny
bycz može, to kojždy Kosomny šam widzi.

Ton tšeczi Trepjen je to Wobloschtowanje na taj-
kich horjestupazych Myšlach, Poškilenjach, Losch-
tach a Žadoszjach, džež ton Rječ hižom snuzkach, husto
ruczje a melcjo dokonesch a Ducha womažesch, dyž šo
šam pschi šebi stym loskotacz počnesch, schtož na tym
Rječhu lube, šlotke a wošchewjaze widzišch. To je, schtož
Šakub praji, šo Čłoweš šam wot šwojeho Loschra
czehneny a wabeny budže. (Šak. 1, 14.) Psches to že
šebi ton Rječ to Šajšłowo wulischczicz, šo by jon tež
šwohnikomnje dokonjaš. Nathan pschiruna jon Šoszej,
kiž rad horjewšaty bycz že. (2 Šam. 12, 4.) U Učan
šjawnje štemu šteji, šo tajke Požadanje najpredy šaczul je.
Ja widzišch, praji won, bes tym Rubenštwom pješny
Babilonški Mantel a t. d., a teho šebi žadach a wsach
jo. (Šos. 7, 21.) Šeli njetko jow Čłoweš tym Po-
šchtrafowanjam šwjateho Ducha Kuma neda, jeli won
tajkim Požadanjem napscheczimo nesteji, jeli won je ne-
mori, da šo ta Šechernoš we nim pošylni a jeho žy-
leho pschewošme; Boži Duch czješa wot neho a ton šly
Duch počne šlymi šedom horschimi Duchami nuz
czahnycz, šo potom stymšamym Čłowešom to
Pošljene horsche šo šczini, dyžli Prjensche bjesche.
(Šuk. 11, 26.)

Ton schtworty Trepjen je to Šwolenje do teho
šteho Škutka. Čłoweš že temu Šoszej, kiž pschischot
je, wotczinič a jeho hospodowacz. To menuje Šakub to
Podjeczje teho Rjecha. (Šak. 1, 15.) Tu budže njetko
ščitka Dželawoš Božeje Nady podušchena, Šwje-
domnje pošuschene a ton Rječ je teho Čłowešu Wolu
še šwojim Loschtom žylje šapschijaš a jatu wšal. Njetko
je šwjaty Duch, Boža Nada a ta prawa Wjera šhubena;
ta Šechernoš je njetko hižom knežaza a Wutroba mjeni,
šo to šcho nicjo na šebi nima, schtož je hižom we Myšlach

wobendzene, a dy by tež we swohnomnym Skutku ta Słosz wohnbila.

Ton pjaty Trepn je to Prjotksacnje, Sathm-
stacnje a Prozowanje, kak by ton sly Skutk so wo-
prawdji wuwesz dal. Tu myšli njete ta sła wot Boha
wotstupena Wutroba na Skladnosz, na pomocne Wjes-
zy a Puczje, na Blaki, Czaf a Schtundu, a kak by
Khumscht a Lesnosz na to nalozila, a na druhe tajke,
so by jeno swoj Loscht nawoprawske a tola tak, so by
wohn nepschischo, spokojicz mola. Tak czineschtaj tam-
naj nepotsiwaj Kostaj, kiz we stej Zadoszi pscheczimo
tej potsiwej Susanni sahorenaj bjeschtaj. (Histor. wot
Susann. Sht. 8 — 16.) Tak czinjachu czi sawisni
Sjerschtojo, kiz Prophetu Daniela wo Ziwenje pschinesz
zhchu. (Dan. 6, 4. 5.) Tak czinjachu njekotsi Bratsjo
Josephowi, kiz tuteho swojeho Bratra s Pucza srumo-
wacz w Myšli mjejachu. (1 Mojsaf. 37, 18 — 20.) Tu
je ta Sechernosz tak nehajnbita so sczinila, so to napsche-
czimo schczowkaze Sswjedomnje niz jeno nepschischi
a Kedzby nima, ale tež podusycz a scho pyta. A duz
pschindze potom

ton schesty Trepn, to woprawdske Dokonenje
teho steho Skutka, skotrymž Czlowek tak dolho wokolo
khozil je. Pschetez tak rucnje hacz jeno Skladnosz so
pokaze, da so dolho nerozmyšli. Dyž Bathseba k Da-
vitej pschindze, da won pola neje lejzi a lama Mandzel-
stwo snej. (2 Sam. 11, 4.) Dyž Achan to sakasane Ru-
enstwo nadendze, da jo wosme a sarebe. (Jos. 7, 21.)
Tak Kurwa, schtoz dostacz moze, horje bere. (Sir. 26,
15.) Schtuž we Pozadanju stych Loschtow tsi, ton
je runje jako horjazy Wohen a nepschestane, hacz
so sam spali. Nepotsiwy Czlowek nima zaneho

Wotpoczinka na swojim Czjeli, hacz Wohen sapali. Nepotswemu Czlowekej je schitka Schpajsa stotka; won nepschestane, hacz so spali; praji Sirach 23, 23 — 25. Tak je sewschjemi Rjehami. Njetko je Rjeh dokonjany a porodzi Ssmercz. (Tak. 1, 15.) Njetko je Wutroba zhlje krobka a niczo wjazh horje nebere. Woni sej nedadza Rjehi wobaracz. (2Pjetr. 2, 14.)

Dyz je Czlowek jeno haklej tak dalo ko do Rjeha a Krobkoszje pschischof, so ton prjeni Skhod hacz kSkutkej delje je, da je so pak snim hizom stalo, aby pak tola potom žane Sastaczje neje, jeli so smolom sašo nenažaje a newobroczi. Won potom tež na ton drubi Skhod delje ljese a wot Stoszje kStoži bes Staroszje dale dze. (Ser. 9, 3.)

Na tutym

druhim Skhodzi

je ton prjeni Trepn to Sašoczinenje teho junu wobendženeho Rjeha. Njekotry sebi myšli, so ze to jeno tonmol czinicž, jeno Kwiku to czinicž; ton Rjeh pak jeho sjebe, so, dyž to hischeze junu czinił je, tak nuzwsaty budze, so jo hischeze junu a dwojzhy a dale czinicž ze, tak dolho, hacz psches to huste Sašoczinenje Nawuczenje nastane a jeho žyła Natura so tak slozi, so so potom teho wostajicž nemože. To je to, schtož ton Knes pola Prophety Jeremiaša praji: Može tež Mur swoju Kozu pschewobroczič a Pardel swoje Blaki? Tak možecze wy tež Dobre czinicž, dokelž sze Stemu pschiwuřnuli. (Ser. 13, 23.) D kak malo je jich, kiž wot Pada horjestanu a sPjetrom žalošnje plakaja a so Rjeha wostaja? Najwjazh je tajkich, kiž skroblej Wu-

trobu reknu: Ja sým hižom husto srjeschił a mi so niczo Ste stalo neje; zedža rehodka pschezo rjeschicž. (Sirach 5, 4. 5.) Dyž Rojn jeno jedynmol Ssedlo a Rysadlo czerpi a Rajtarej na so saljesž a na sebi rajtowacz da, da dyrbi potom hicž, džež Rajtar ze. U schtuž wot Czerta jedynmol rjeschicž nawukne, ton budže tak daloko wot neho hnaty, so tež džešacz Stow Molow, haj stotawsent Molow a wjazh wuknyčž dyrbi.

Ton drubi Trepem je to Samolwenje a Saryčžowanje teho Rjecha, psches kotrež Czlowek sobu do wele druhich Rjehow sapanyčž može. Won sapoczne to jeno sa Smolk aby sa njeshto wotpuschzene dzeržecz, schtož tola Rjeh je; aby ze stym lubym Bohom wotrachnowacz, so, dokelž won swjeru ke Mschi, k Spowedži, k Božemu Wotkasanju a do pobožnych Skladnosžjow khodži, lasuje, spjewa a smilne Dary dawa a t. d., jemu Boh to a tamne, schtož czini, k Dobroczi dzeržecz budže. Tajki potom te Pady tych Sswjatyh s Pišma pjełnje horjewesž a sebi tajke Listy namačacz wje, po kotrychž schitzy Paduschi, Kurwarjo, Mandželstwalamarjo, Wopiwzy a t. d. fromni s budženi budža. (Zachar. 5, 3.) Predy pał hacž Czlowek na tajke Samolwenje pschindže, aby tež pschi tymšamym popaneny budže, da so husto stane, so sej myšli swoj Rjeh saprjecž, so to neje czinił, aby jon sawadžuje a tajki a wele druhich Rosnosžjow wobendže, so by melcjo wostal; so potajkim ton Czlowek niz jeno ton jedyn Rjeh wjazh Molow czini, ale tež pschitym teho jeneho Rjecha dla hischže do wele druhich Rjehow pane, to je, wot jeneje Slosžje k druhej dže. To widžimy na Daviczi: Won žysche swoje Mandželstwalamanje satajicž; Uriaš dyrbesche ton Pschikrywar jeho Haniby byčž; won pišasche selharny List na Joaba; won wopowi Uriaša. U dyž so jemu to neradži, da da won jeho sabicž a cži-

nesche, so wele druhich Newinowatych sobu wo Žiwjenje pschindje a so Nepscheczjeljo teho Knesa hanjachu. (2 Sam. 11, 5. 13. 12, 14.) D kajka žadlawa Kroblosz! Tak daložo padže Davit, predy hač sašo wobroczeny bu. Ach so bych schitzy, kiž tak daložo pschischli su, tež, kajž won, so sašo wrocžili! Ale ach, najwjažy jich njetko na tseczi Trepjen stupaja!

Ton tseczi Trepjen je to Stwerdnenje we Kjechu a Krobloszi. Dyž Nathan pschindje a rekne: Ty sy muž teje Ssmerczje (2 Sam. 12, 7—13.): da nereknus Davitom: Ja sym so na tym Knesu pscherjeschit; ale stwerdža s Pharaonom swoju Wutrobu a so prascheju: Schtu je ton Knes, so bych ja dyrbjal po slychacz na jeho Kos? Ja to necham puschczicz. (2 Mojsas. 5, 2.) Aby reknu sakaklje, kajž tamni Židzi: Po Sstowi, kotrež ty znam we Meni teho Knesa ryczisch, nochzemy czi poslyschni bycz. (Jer. 44, 16.) Aby: Kak dyrbjal nas ton wuczicz, schto dobre je? Ja zu to jemu Klubu a sesamofom napscheczimo czinicž! Ja zu hischcže hore sakhadjecž! Ja zu widzicz, schtu mi to wobaracz dyrbi! Dyrbjal sebi ja wot druhich a tu wot tajkeho = = = schto roskasowacz dacž? a t. d. D kak czeschzy so stuteje Krobloszje njechto wobroczi!

Ton schworty Trepjen, na kotryž ton Kjeschnik njetko dale delje stupa, je ta Kwalba tych Kjechow. Won njetko we Sloszjach niz jeno tak koblje dale dje, so je czini, ale won kwali so tež tychsamych a pyra we Hanibi swoju Czesz. (Phil. 3, 19. Hos. 4, 18.) Tu su Mozni Wino picž. (Jes. 5, 22.) Tu rjeka pola nich: Taklej wele mozemy my wuzločacz; my symy pili, kajž te Skoczata; tak wele Kurwow su mjeli; tak wele su jich kromych bili a kafali; taklej renje su teho a teho truhnyli a

sjebali; taklej wešeli šu pschi tej a tamnej Hoszini, na Kwafu a t. d. byli, a tehorunja wjazh. Schtuž tak ry-
czecz može, teho djerza woni sa praweho Kharlu, teho
kwala a lubuja woni. A dyž jim runje Rjeh wotemrjet
je, so wjazh šobu czinicž nemoža, da bychu tola te Wjezh
radži czinili a maju Spodobanje na tych, kiž je czinja.
(Romsk. 1, 32.) Tak kwala šo woni šwojich Rjehow,
jako czi we Sodomi. (Jes. 3, 9.) Tak kwali šo Bes-
božny šwojeje Ssamopaschnoszje (Ps. 10, 3.) a pschin-
dze tak na ton pjaty Trepem.

Ton pjaty Trepem je to Stobenje a Nepscheczestwo
pscheczimo schitkim tym, kiž šobu neczinja, ale jich Slosž
poschtrafowacz žedža. Česchko nam je, tež na neho
(teho Praweho) ladacz, praja woni Knih. Mudr. 2,
12 — 15. 20. Sczimž potom ton Rjeh pscheczimo šwoja-
temu Duchu, to Hanenje a Pscheszjehanje Božeje Prawdy
šweczeho sjednoczene je. (Zaposcht. Sk. 7, 51 — 58.)
Nato pschindze

ton schesty Trepem, to Saslepenje teho Satana
a ta pschewrocžena Myšl, so czinja, schtož šo nehodži,
a tola beš Staroszje podla šu, so schitko sa prawe djerza
(Romsk. 1, 28.); haj, so tej Łži wjerja, kiž Prawdži
wjericž nechadža, ale na Neprawdoszi Spodobanje
maja. (2 Thessal. 2, 11. 12.) Duž dyrbi czertowske bycz,
schtož bojske je, a schtož bojske je, to woni Czertej pschi-
pišaju. Woni tež nejšu spošojom, so woni šami tak
czinja, ale šu dale a bole prawi Czerczi we tym, so, kaž
Czert žhly Šwjet sawedže, tak tež woni wodnjo a
wRozy na tym wohnkach šu, kaž bychu tež druhich do
runych Rjehow storčžili. A tak neje nicže, hač ta krotka
Krocžel teho Žiwenja beš nimi a beš Helu, do kotrejež
sazwyflujo panu.

Ach so by tejs dzenſnischi Dzen jich wele namaſanych nebyło, kiž, na Mjeſto, ſo druhich pſched wobojim Skhodom a jeho Trepenami warnowacz a ſo ſami paſz dyrbeli, niz jeno ſami wot jeneho Trepena na druhi delje džeja, ale tejs druhich ſobu ſawedu! —

Tak dže, dyž Gzloweł we Spoczatku ſwjerny neje. Pſchetož kaji jedyn, kotremuž ſo Łowa werczi, dyž won horłach na Skhodzi padacz poczne, lochzy na jenym Trepeni lejžo newoſtane, ale wot jeneho na druhi delje pada hacž na Semju, tak tejs, dyž Gzloweł ſe Sechernoszu jedynmol do Rjecha padacz poczne, žane Sdzerženje wiazy neje hacž do helſkeje Łoboſosze delje, libali ſo wot Božeje Rady ſapſchijaty a ſdzeržany budže. Tene ſrudne Snamjo teho mamy na tym Pſcheradniku Zudaſchu, kiž tak wot jeneho Trepena na druhi hacž do Helje a wječzneje Sšmercze delje padał je.

Kprjenemu mjejeſche won ton pſchinarodženy Rjech, kaji ſchitzy druſy Gzlowełojo, we ſebi a woſebnje hiſchcze k Gramnoſzi poſhilenu Naturu a melancholiſki Temperament.

Kdruhemu pſchindzichu ſteho požadliwe Poſhilenja a Loſchty po czaſnych Kubłach, po Penefach, Wuzitku a Dobytku a buchu wot wohnłach pſcheſ tu Skladnoſz teje Moſchnje, kotruž won noſcheſche, ſbudžowane, dokełž won na ſwojej Wutrobi newachowaſche a do teje ſapopadowazeje Škřrjeczki neplujeſche.

Ktſeczemu namaſaſche ſo pola neho Spodobanje a Sloſchtowanie na tym Dobytku, kotryž by pſchi Moſchenju teje penežneje Moſchnje ſebi czinicž moł.

Kſchwortemu won do teho ſwoleſche, ſo, džejs a dyž by jeno moł, ſwojeho Wuzitka ladacz žyſche. Duž podja Rjech.

Kpjatemu won sa tym stejjesche a so wo to prozo-
wasche, so by šebi wele naromadžił, a dzejš jeno Sklad-
nosz pschindže, tam šebi won pytasche Penesy sczinicz,
kajš Jan. 12, 4 — 7. wobšwjetsi.

Kšestemu je won wjeszje psches woprawdske Do-
konenje šwojeje Gramnoszje šam sa so šbotkował
a brał.

A won bydzishe na tutyh Trepenach hizom k Heli-
czahnyč mol, dy bydzishe jeho ta Nada Boža a Krystus
hischče pschezo neczerpil a na nim nedzjelak, so by jeho
wot teho wotczahnył. Zola pak to schitko niczo nepom-
hasche a won djesche dale delje na ton druhu Skhod.

1.) Won czinesche ton junu wobendženy Rječ sašo,
steho nasta Swuczenje a won bu schon na to słoženy. Won
žysche niz jeno te tši Sta Kroschow, ale tež te tšizeczi
Šsljebornikow do šwojeje Moschnje mjecz.

2.) Won samolwesche a saryczowasche šwoju
Gramnosz stej Wuryczu, so je sa Khudych (Jan. 12,
5. 6.), a we Nadžiji, so Krystus hizom sašo lošpschindž
a wujndž budže, kajš hewał.

3.) Won satwerdzi so pscheczimo tym najlubosnischim
Napominanjam Krystusowym.

4.) Won mjejesche šwoju Kwalbu, kajš we tych
30 Šsljebornikach, tak tež we tej Pscheradži, dokełš jeho
czi Woschimjeschnizy a Starschi wjeszje jara kwalili šu, so
tajki kwalobny Skutł sczinił je, sa kotryž jemu žyly židow-
ski Lud džakomny budže. (1 Sam. 23, 21.)

5.) Won so melczo pscheczimo Krystuskej a jeho Wu-
czomnikam, kiž teho Pscheradnika wedžicz žychu, tak sastobi,
so polny Njewa steje Sromadžisny stany a prečkwatasche,

dyž Krystus, czi Wuczomnizy a šamo jeho Šwjedomnje jeho do Czješnoszje sahnachu.

6.) Napošletku cžehniſche Satan do neho, ſaſlepi a pſchewroczi jeho Myſl, ſo won Jeſuſa ſa 30 Šljetbornikow poda, a hač runje Krystus jemu hiſchče nawſchjem Poſljetku te ſrudne a ſobuželne Šłowa praješche: Moj Pſcheczelo, cžohodla ſy ty pſchiſchoł? Judascho, pſcheradžiſch ty cžlowſkeho Šsyna ſWoſkoſchenjom? da tola to ſchitko niczo nepomhaſche. A won padze na to do Szawyflowanja a Helje. To je tola wjeſzje k Poſtroženju!

O Duſcha, kał je ſtobu? Praschej ſo derje, na ko-trym Trepeni ſtejiſch, ſo by ſo ſCžajom tej Nadzi Bożej ſapſchijecz dała a ſo wobrocziła, predy dylti poſdſje budze. Necziniſch ſej ty ſteho pſchinarodženeho Rjecha niczo, kiž ſo we tebi hibe? Nesrudziſch ſo ty na tych ſlych Požadanjach a Pomyšlenjach, kiž we tebi horjeſtupaju? Wobloſchtujech ſo ty na tychſamych? Myſliſch ty na Štkadnoſzje, Blaki a Pucze, ſo by ton ſly Poſcht do-ſonjał, dokełž do neho ſwolit ſy? Wobendzeſch ty ton Rječ we Škutku? Cziniſch ty to Šle ſaſo? Samolweſch a ſaſtupujech ty toſame? Zeſch ty to, ſchtož ſy cžinił, ſatajicz a panech pſches to do Łzow a druhich Rječow? Satwerdziſch ty ſwoju Wutrobu a nawuczisch a ſtoziſch ſo zyty tał, ſo potom rjeſchicz dyrbiſch? Kwalich ſo ty tych Rječow? Šsy ty Nepſcheczeltym, kiž cze ſe ſwojim ſwjatym Žiwenjom ſahanibja a ſBožim Šłowom powuczujaj? Sapadujech ty potajkim do pſchewrocženeje Myſlje? O Duſcha, jeli ſtobu tał, da ſy ty nawſchje Trepena teje Krobtoſzje ſtupała, ty ſy žiwj helſki Wopalenž. Ach ſo by ty to Secher-noſzje dla wjericz moła!

Kneze, swjaty Božo, kiž ty schitke Njechi a Krobtoš
hidziš, smil so tola twojeje wječneje Lubošje dla na-
wschitkich tych, kiž wot Njecha kNjechu secherni dzeja, czim
dljeje, czim horschi a czim horschi, czim krobtišchi su a
schitko Czuczje shubja. Ach sastaj jich šredja we jich Wot-
wobroczenju, sapschimn jich, dzerž jich horje, pschivedž jich
sašo, so bychu wobroczeni, twojeje Nady dzjelomni a wot
wjeczneho Skazjenja wumoženi byli. Ach swarnuj tola
schitkich psched tym Šsudom teho Satwerdženja a psched
tej pschewroczenej Myšlu. Ach Kneze Jesu, kiž ty pschi-
šchol šy, so by pytał a sbožne czinił, schtož shubene je,
pytaj tola schitke tajke we Sechernoszi shubene Duschje, so
nebychu wječnje shubene byle; twojeje drobeje Sašlužby,
Czerpenja, Krowje a Ššmercije dla. Amen.

Pučž do Paradisa.

Łuf. 23, 39 — 43.

A jedyn teju Sloſnikow, kiž snim wiſaſchtaj, haneſche jecho a džeſche: Snyli ty Kryſtus, da pomhaj ſebi a namaj. Duž wotmolwi ton druhi, poſtwari jecho a džeſche: A ty ſo tež nebojiſch pſched Bohom, kiž ty ſchał we runym Satamanſtwi ſy? A moj ſchał ſmoj po Prawym we tymſamym; pſchetož namaj ſo prawje doſtane, ſchtož ſnaſchimi Skutkami ſmoj ſaſlužilaj. Ton pak nicžo Neſdobneho neje czinił. A džeſche k Jeſuſej: Kneže, ſpomin namne, dyž do ſwojeho Kralestwa pſchindžeſch. A Jeſus džeſche knemu: Sawjernje, ja praju czi: Dženka budžeſch ty ſomnu we Paradisu.

Ton kſchizowany Jeſus dawa ton Paradis po kſutnemu a wjerjazemu Kjeſchnikej. —

Židowſki Kraj bje we Czaju, dyž Jeſus na Semi kſhodzil a wumrel je, ſtajkimi Ludzimi napelneny, kiž Romſki Spſchaw ſe ſo cziknyčž zychu, ſo na Rubenje a Branje položachu a Ludzi na Drohach nadpadowachu. Beſ jenej tajkej Czrodu bjeſche tež ton ſobu byl, kotrehož ſtym druhim Sloſnikom a ſtym Kneſom Jeſuſom kſchizowali ſu. Bječ može, ſo won, predy hacž beſ tajke beſbožne Towarſtvo pſchiſchol je, njełotre Prjedowanje teho Kneſa Jeſuſa beſ Romadu teho drugeho Luda ſobu ſlyſchal a njełotry Džiw ſobu widzil bjeſche, aby ſo tola wot Jeſuſa Nazarenſkeho wot druhich njeſchto prajene a powjedane mjejeſche, ſchtož najpredy jecho ſleho Pokhilenja dla k Mozy pſchindž moło neje, ale potom, dyž we Zaſtwi

je ležecz dyrbjal, na jeho Wutrobi dźjelalo a Moz wo-
połasalo je. Pšchetoz husto pane Šymesčko Božeho
Słowa do sapušzeneje a twerdeje Wutroby, kiž haklej
po wele Łjetach, dźiž Čerpenja a Tyschnosze pšhindu,
sešhadža, pod šo korenicy a wosche šo Plody pšchinesz
poczne.

Dźiž pač won na Kschizu we wulkich Boloszjach wišal
a tu najšurawischi Šmercz pšched šobu widził je, tedom
je snim swohnkach hubenje wohnladało; ale snuzkach
bjesche jeho Wutroba we Dźjeli šwjateho Ducha, kiž
Počutu a Wjeru we nim plodjesche a jeho Tasył ktemu
trebasche, šo by teho kschizowaneho Jesuša we jeho naj-
łobšchim Ponizenju pšchekrašnił.

Wot jeho

P o k u t y

derje czi Evangelistojó žaneje wošebneje Powjeszje se-
samošom nedawaja, ale tašama je došz stych Słowow
kwidzenju, kotrež won šwojemu Towarschej ryczał je.
Pšchetoz stych šo wohn šwjeczi

1.) šwjate Židjenje a Kosłobenje pšhecziwo
Kjechu. Won šurawesche šo na šwojeho Šobutowar-
šcha teho Hanenja dla, škotrymž ton teho kschizowaneho
Jesuša hanesche, a wušwari jeho tehodla. Pšches to da
won kposnaczu, šo won wutrobnu Kosnosz na Kjechu
mjejesche. Pšchetoz nihto šo nebudze pšhecziwo drugeho
Kjechu na tajkelej Waschnje šurawicž, kiž šam šwoje
Kjechi šwjernje a počutnje nehidzi; cžohoždla težž ton
Njew, dźiž šo na to Šle njewasch, bes te Wopolasanja
teje Božej Strodoby stajeny je, 2 Korinth. 7, 11.

Dale šwjeczi šo šjeho Słowow

2.) šwjata Bojosz pšched Bohom, dokelž won
kšwojemu Towarschej praji: A ty šo težž nebojišch

psched Bohom? Nidy pak won nebydzisce swojeho Blischeho tehodla poswarit, so Bozeje Bojoszje nima, dy bydzisce jeho Wutroba sama wot neje prosna byla. Nebydzisce jemu hewať wele wotsischo, hacz won swojemu Towarschej pschivolasche, jeho Sswjedomnje pschivolato: A ty so sam nebojisch psched Bohom? Dyž jeho hishcze loschtowato je Ste czinicz, da je won bes tymi byl, wot kotrychz Pismo praji: Žana Bohabojasnosz neje psched jich Woczomaj. (Ps. 36, 2. Romff. 3, 18.) Ale kajz pak won njetko loboke Saczuczje wot teje Žadlawoszje teho Rjecha mjejesche, tak mjejesche won tejz loboke Saczuczje wot teje Majestety, Sswjatoszje a Prawdoszje Bozeje. Kajz jemu potajkim blisko dzjesche, so so tamny na Krystušu tak jara pscherjeschesche, tak dzjesche jemu tejz blisko, so won tak malo Bojoszje a Strachoszje psched tym žiwym Bohom, psched tym Ssudnikom scheho Szjela, widzicz dasche.

Sjeho Ryczje so wohn swjeczi

3.) to Pozadanje, so swojeho bludzazeho Blischeho dobycz a na lieschi Pucz pschiwesz ze. Won so dzjwa, so jeho neduschny Ssuschod Tesuša hanicz moze, dyž tola we runym Satamanstwi je, to je, dyž tola wobaj ktajkej žalofnej Ssmerczi satamanaj a wotšudzenaj staj. So czi Tesuša hanjachu, kiz delkach wokolo Rschiza stejachu, to bjesche jemu mene Džiw, ale so tuton Słofnik swoj Tasyk pscheczjwo nemu wotsesche, dyž tola sam na Rschiz pschibity bjesche a tu Ssmercz we njekotrych Schtundach doczakacz mjejesche, to bjesche jemu k Džiwaj a k Postroženju. Tehodla won teho newustateho Hanerja na to k Ryczi žada, so by jeho na liesche Myšlje pschinešt a jeho do Bojoszje psched Bohom a Božim šurowym Ssudom, kotryž hishcze psched šobu mjejesche

Swoju

W j e r u

pał, kotruž swjaty Duch runje tež we jeho Wutrobi
sašwjecził bjesche, won psches telej Sswjetsjenja na
Sswjetlo položi:

1.) Psches to Ryczenje sa teho Knesa Jesusa, do-
kelž won niz jeno te Hanenja swojeho sleho Ssušoda
poschtrafowasche, ale tež sjawne Sswjetsjenje wot teje
polneje Newiny Jesušoweje wotpoloži, we tych Sslo-
wach: Ton pał niczo Nesdobneho neje czinił. Won
niz jeno, ze won prajicž, tych czeschlich Sslozjow wino-
waty neje, kotrychž dla jeho wobskorzili su, ale won tež
we swojim žiwenu niczo Lupeho a Neskladneho czinił
neje, schtož by tež jeno se Ssłowami, czim mene sRschiz-
jom, poschtrafowane bycz sašlužilo. Won jeho potajkim
sa swjatu, newinowatu, newomasanu a wot Njeschnikow
daloko wotdžjelenu Parschonu džerži. A tał bje won niz
jeno Sswjetk, ale tež Sarycznik a Sastuper teje Ne-
winosze Jesom Krysta a to psched Woczemi tał wele
wulkich, wošebnych a widženyh Pschištodnikow a Ha-
nerjow, kotrymž won schitkim sjawnje napscheczimo ryczi
a jich Pschištodženja saniczuje.

Won wobswjetsi swoju Wjeru

2.) psches to dowjerne Ryczenje stym Knesom Je-
sušom, dokelž so knemu niz jeno se swojim Woblecžom,
ale tež se swojej Wutrobu wobroczi a džesche: Kneze,
spomn namne, dyž do swojeho Kralestwa pschin-
džesch. Hacz dotal bjesche won se swojim Towarschom
ryczat, dyž jeho swarił a na sbožne počutne Myšlje pschi-
nesž žyl bjesche. Njetko pał so won wot neho a schitkich,
liž wokolo stejachu, wotwobroczi a počornje a wjerjazh
stym ryczecž počza, na kotrehož njetko schitko džjesche a liž

Kneprajenju wele Zasykow pscheczirwo šebi mjejesche. To pač, šchož jeho Wutrobu ktemu Knesej Tesušej czebnische, bjesche najškerscho to priene Słowo bylo, kotrež ton Kneš na Kschizu bjesche wurekt, dyž won sa šwojich Nepscheczelow prošyl a sawołał bjesche: Wotze, wodaj jim, pschetož woni newedža, šcho czinja. Psches tuto Słowo bjesche Šktrjeczka dobreho Dowjerenja ktemu Knesej Tesušej we jeho Duschi sahorena, kiž šo psches tuto jeho Ryczenje s Tesušom wopołasa.

Won sjewi šwoju Wjeru

3.) psches to Posnacžje wot teje kralowškeje Krašnoszje Jesom Krysta a jeho Kralestwa. Won menuje jeho niž jeno we tym jeho najšobšim Ponizenju Knesa, ale pschipsche jemu tež Kralestwo a to tajke Kralestwo, kotrež po šwojej Ššmerczi dostacž a wobšedžicž budže. Ktemu, kiž Nitki nemjejesche, so by šwoju Mahotu pschikrył, haj ktemu, kiž jako nepravny Kral k Ššmerczi teho Kschiza satamany bjesche, ktemu mjejesche won to Dowjerenje, so wopravdži Kralestwo ma a we tymšamym wjecznje knezicž a Dobycžje dđerjecž budže. Štym ryczi won šchitkim tym napscheczirwo, kiž s Tesušom dotal jeho Kralestwa dla šwoje Ššmjehi mjeli bjechu, a pschekrašni Tesuša we tajkim Gžaju, džež te Zasyki šchitkich jeho Wuczomnikow psches Bojosž swjasane bjechu a jeho sa Israelskeho Krala posnacž nemožachu. Bydžische won to derje cžinicž moł, dy bydžische psches Ducha teje Wjeru Grt wotewreny nemjel, beš kotrehož ništo Tesušej Kneš rjekacž nemože, 1 Kor. 12, 3. Tuton Duch je jemu to Samoženje dał, so je we šwojej Wutrobi wjericž moł, so Boh tuteho Tesuša wot Mornych sbudžicž budže, a so je se šwojim Grtom wusnacž moł, so won ton Kneš je, Romš. 10, 9.

Dale dawa won swoju Wjeru kposnacju

4.) psches to Požadanje po tym Pscheczestwi teho Knesa Jesusa a po jeho nadnym Wopommenju. Kneže, praji won, spomn namne; tute Słowa swjetsja wot teje Starosze, kotruž won sa swoju nesmertnu Duschu mijel je, kiž njetko skoro wot Czjela psches gwałtnu Smercz dzejelena bycz dyrbesche. Tehodla prosy won niž wo Wumozenje wot Kschiza, ale wo Wusbojenje swojeje Duschie.

Naposljetku pokaze so jeho Wjera

5.) psches poniznu Czichosz a duchomnu Kbudobu, dokelž sebi won žane wosebne Mjesto teje Czjesze we Kralestwi teho Knesa Jesusa newuprosy, ale jeno lubosne a dobre Wopommenje žada, schitko druhe pak tej Luboszi a Mudroszi tuteho Krala poruczi. Tuten Szlowek bjesche potajkim jene dziwne Snamjo, kak borsy ten Duch teje Nady swoj Skutk we tajkej Duschi dokonjaa k Sestra-tenju pschineše, kotraž jemu s dobrej Wolu so nepscheczjwi. Tehorunja Heremplje tež we japoschtolskich Skutkach tu a tam namašamy, wosebi na tym Žastniku, kiž hišcže we tejšamej Nozy, jako so šam skonžowacz žysche, k Wjeri do teho Knesa Jesusa se swojim žylym Domom pschindže.

To šej we Pomjatku skhowajmy wot teje Parschony, kotruž ton Knes Jesus na swojim Kschizu tak nadnje wobdarit je.

Ton Dar šam pak, skotrymž ton Kschizowany tuteho Kjeschnika wobnadzi, je we tych Szłowach wuprajeny: Sawjernje, ja praju czi: Dženša budžesch ty somnu we Paradisu. Paradis je to rjane Byczje aby Pschebhwanje, we kotrymž te wot swojich Czjelow wotstupene sbožne Duschie aby czi Duchojo tych dokonjanych Prawych psched tym Woblecžom Božim so namašaju a schitke te nebeske Wokšewenja maju, kiž stajkim Byczom s jedno-

czene su. Ton bohi sbity Rjeschnik nebjesche so skroblił teho Knesa Jesusa prošycz, so by jeho do swojeho Kralestwa horjewsał, ale bjesche šebi jeno nadne Wopommenje pola neho wuprošyt. Ale ton Syn Boži je tał miłosziwy, so jemu šlubi, so hišcze na tymšamym Dnju snim a pola neho we jeho Kralestwi budže, kotrež won Paradis menuje, so by wobšwjetšit, sthelom, so won neje semšeho, ale nebeskeho a nesachodneho Kralestwa Kral, sthelom, so ze jako ton dtuhi Hadam wobladowany bycz, kiž njetko psches Skutk a Czerpenje to sašo dobre czini, schtož ton prjeni Hadam skasył bjesche, haj so won ton Paradis sašo wotczinja, kotryž tamny šam šebi a schitkim šwojim hubenym Pšichodnym sanknył bjesche. Dyž pał won tutemu křudemu Rjeschnikej ton Paradis schenkuje a wotewri, da woda won jemu šobu schitke jeho Rjechi, psches kotrež won tu Helu sašluzit bjesche, a wobšankne jeho šobu nuž do teho wulkeho sromadneho Wodacza, kotrež won we šwojim prjenim Sšlowi na Ršchizu tym Rjeschnikam wuprošyt bjesche, haj won jeho jako to prjene Rubenstwo, kotrež won na Ršchizu Czertej wutornył je, we šwojej Krwi smuteho temu nebeskemu Wotzei prjotkštaji. A so by tuta czepetaza Duscha, kiž jako Wopalenž s Wohenja torhnena bu, czim wjazh Wobtwerdjenja mjela, so ton šlubeny Dar wjeszje dostacz budže, da ton Ršchizowany šwoje kralowske Sšlowo wot šo dawa: Sawjernje, ja praju czi, a sašygluje tał tuto Sšlubenje se šwojim Sawjernje, kotrež tedom njedže křototemu Molej wot neho šlyschane je. We šwojim wuczerskim Hamczi je won tošame wuziwał jako ton prawy Propheta, njetk pał wuziwa won jo jako ton Kral teje Prawdy, na kotrehož Sšlowo šo jeho Poddanjo žylje spuschjecz moja.

Smicze da tehodla tuto Słowo k'Wutrobi, wy naj-
 predy, wy hubene Dusche, kiz wy temu Schacharej, kaj-
 kiz won predy byl je, we tych najwjazy Schtukach runi-
 sze; kiz wy derje wjazy, hacz won, wot Krystusa sly-
 scheli a we jeho Posnaczu wot Malosze rosmuczeni, ale
 pschitym we sjawnych Skutkach tego Czjela živi byli a
 te Schkrjeczki tuteho Posnacza psches tu Słosz s'wojeje
 Wolje podušyli sze. Widzicze, jow macze Snamjo žad-
 laweho Rjeschnika, Mordarja, Kubežnika psched sobu,
 kotrehož pał ta Lubosz Jesom Krysta neje prejczišnyla,
 ale s'woju Kuku sa nim wupscheszjerata, Pokutu a Wjeru
 we nim plahowata, jeho we s'wojej Krwi smuła, do s'wo-
 jeje Nady nuzwsata, haj jemu ton Paradis a tu Krašnosz
 Božu s'lubita. Tu widzicze potajkim, czeho so tejš wy
 nadjecz macze, jeli so pschestacz zecze Rjech sa s'woj Para-
 dis dzerjecz a jeli so wobroczič zecze k'temu Sehneču, kiz
 waschu Winu nešto a so sa was do Sšmercze k'rawawilo
 je. Tak derje možecze so tejš wy mjecz; tuta wulka,
 schjeroła a bohata Nada, kiz woscha je hacz Nebes a
 łobscha hacz ta Łobina, ta ze tejš was, dy byschcze tejš
 czi najžadkawischi helšy Wopalenzy byli, pod s'woje
 Kschidła s'romadzicž a Wobydlerjow Paradisa wot was
 czinicž. Na tutym wulkim Rjeschniku je wona s'jawne
 Snamjo postajita, kał s'kojždym Rjeschnikom czinicž ze,
 kiz se s'wojej Wolu s'Rjecha wujndže, kiz so wot Kni-
 czomnosze a Słoszje wotwobroczi a s'wojemu Wu-
 mežnikej poda. Krony ze wona jemu wudzjelecž, s'woj
 Paradis ze jemu wotewricž a jeho k'Wuziwanju schitkich
 Sbožnoszjow Božich pushczič; jeho wobendzene Rjechi
 pał jemu necha wuczišłowacz ani tychšamych dale spom-
 nicž, ale je we Morju s'wojeje Krwie potepicž a jim nidy
 wjazy sašo psched s'woje Woczi pschindž dacž. To wo-
 pomncze we Czischini a wobroczcze so k'tutej k'schizowanej

Luboszi. Posbjehncze swoj Łoß psched nej a rekče: Masch da jeno Tene Pożonowanie, moj Sbożniko? Pożenuj me tejš, moj Sbożniko. Tu je hishcze jedyn wulki Rjeschnik. Ach Kneže, spomn tejš namne, a daj tejš mojej Duschi to Pschešwjetsenje šo dostacž, so ty ju k Madzi horjewsať šy.

D Rjeschnizh, kať moźecze wy hishcze Wołomiknenje šo wobaracž, a tajkemu Sbożnikaj swoju Wutrobu nepodacž, kotryž tym, kiž šo knemu wobrocža, te Wołschewenja teho Paradisa wotkasať je. Szeli newjeszi, hacž won was horjewsať aby wot šebe satorczicž ze, o da schać tola we tutym Snamenju widzicze, skajkej nemožnje wulkej Swolnoszju won to žadanje tych najhubenischich Rjeschnikow dopelni. D dy byschcze wy wedzili, kať won po waschej Sbožnoszi łodny a lacžny je, wy byschcze jemu hishcze we tutej Shtundzi to Wešelje scžinili a šo jemu sCžjelom a sDuschu podali a šebi jeho Madu wosche, hacž schitke Bohastwa a Poschty teho Sšwjeta, wažili.

Newotstorčujcze tajkulej wažnu Wjez hacž do pošljeneho Wołomiknenja šwojeho živenja. Nebercze šebi to do Myšlow, so žyli najpredy to Wołschewenje tych Rjechow wuzicž a potom stym kħudym Rjeschnikom se šmertneho Łoža do Paradisa škocžicž. Bydžischeli tuton wulki Rjeschnik tať wele Skladnoszje k Pokuczi mjel, kojš wy macze, won bydžische šo wjeszje predy wobrocžil. Wy pať še beš lutymi pomocnymi Wjezami teje Mady žiwi, ton Pucž k Sbožnoszi budže wam pschi kojšdej Skladnoszi połasowany, te Pschešwjetsenja teho Ducha Božeho czischeža šo do wascheho Sšwjedomnja, jeho Nucža czinja waschu Wutrobu nemjernu, a wy nimacze nicžo, scžimž byschcze to Wotstorčowanie šwojeje Pokuty samolwicž moli. D tehodla nebudžcze krobli a nerjeschcze na Madu, so by wam nebyło sMenadu płacžene. Dyž to Snamjo teho jeneho Słošnika, kiž šo wobrocžil je, was we wa-

schich Rječach sechernych czini, da dajcze so psches to Woladanje teho drugeho Slošnika, kiž so satwerdził a we swojich Rječach wumrel je, kšwjatemu Nastroženju a Czepetanju sbudzić, so byschcze te Słowa teho Ducha Božeho wopomnili: Dženša, dyž wy jeho Łoß sły- schicze, da nestwerdźcze swoje Wutroby. (Hebr. 3, 7. 8.) Reprojcze, dokełž so ton tamny Slošnik haklej njekotre Shtundy psched swojej Sšmercju wobrocził je, so moźecze wy tež tak czinicž a tež haklej potom Pokutu czinicž. Newjesze wy, so to ton jenicžki Herempel tajkeje posneje Pokuty we žylym šwjatym Pišmi je? Kał kupi byschcze wy potajkim byli, dy byschcze tajke wošebne Po- dacze k Sałoženju wascheje Nadzije sczinicž žyli! Dy by njedze wošoka Skala byla, skotrejež junu nješto delje skocził a živy wostał je, žyli da wy na to so swazicž a tež tak delje skoczič?

Alle wy pał, wy Pscheczjeljo Tesom Křysta, kiž wy jeho Šmenstwa a Lubošje wužiwacze a teho sašo lubu- jecze, kiž was hač do Sšmercze lubował je, wułcze stuteho Słowa Tesom Křysta, so wy tajkeho Sbožnika macze, kiž te Klucze teho Paradisa ma a waschej Duschi te Durje ktemušamemu we Shtundzi wascheje Sšmercze wotewricž ze. Czincze so tehodla stutym Wottankarjom Paradisa we Wjeri snajomni, lubujcze jeho bes Psche- stacza a wostancze tak nad nim wišajo, so by Sšmercž, dyž po was pschindze, was nidze netrechila, hač we ty- maj Rułomaj Tesom Křysta, so byschcze, tak rucze hač swojej Woczi sandželicze, tu Krasnosž Božu widžili a smolom teho woladali, kotrehož widžili nejsze a tola lubo mjeli sze. Ton kschizowany Jesus pomhaj wam k tutej Sbožnoszi swojich Ranow dla.

Živy Sbožniko, kiž ty kschizowany sy we Sšlaboszi, njek pał živy sy we Možy, a wjecznje sbožnych czinicž

možesch tych, kiž psches tebe k Bohu pschistupja: D kajka je to Kobołosz a Wobołosz, Schjerołosz a Dolhosz twojeje newurekneneje Luboszje, kotruž ty hačz najkrafnišo we tych pošljenich Wokomiknenjach twojeho žiwjenja na Kschizu wopočasak sy! Schtu može so dosz spodžiwacž, so ty tajkemu hubenemu Rjeschnikej tač pshecželny byl a tač lubosnje ryczał sy, kiž sam psches swoju Słosz aby psches druhich Sawedženje tač daloko pschischot bjesche, so bje snewinowatej Krowju swojej Kruzy womasač! Haj, ty sy na swojim Kschizu Krony wudžjelač, ton Paradis wotewrjač a jeneho, kiž hižom we helškej Klami tšesche, sobu nuzwsač. Ach nech tuto Spodžiwanje na twojej Luboszi pola naš ščitkich tu Mož wopočasje, so bychmy swoju Kowu predy smjerom delje nepožžili, hačz tež ne- bychmy wedžili, kač my stobu stejimy, a hačz to Psche- swjetsenje nedostanemy, so naša Duscha k tebi pschindž dyrbi, dyž to Wobydjenje tuteje semskeje Sjety budže wopuschecžicž dyrbecž. Sacžiscež da tuto Słowo, kotrež ty na Kschizu ryczał sy, praje kobočo dowščitkich tych Duschow, kiž kobočo do Rječow sapanene su, kiž kobočo we Klami Czerta tsja a we tych najžadlawischich Słoszjach hačz dotal ležake su. D požonuj tuto Słowo k temu, so bychu jich Wutroby wobrocžene, pschemjenene, wotmjachšchene a pschi tym wulkim Plomenju tuteje twojeje Luboszje roseschrene byle. Sacžiscež jo pač tež do Wutrowow twojich Pshecželow a pošly jich we twojej Nadžiji, dyž woni wot tebe wječneho žiwjenja so nadžija. Daj wošebi tuto twoje Słowo we našej smertnej Schtundzi nam k Wuzitku pschindž a jako Balsam žiwjenja našču Wutrobu, dyž so lamacž budže, wošchewicž, twojich smertnych Wološžjow dla. Hamen.

Njekotre duchomme Khyrlischje.

1.

D wüster Sünder, denkst du nicht ic.

Koß: Tam pschi tych Kjekach Babilon a t. d.

1. D pustny krobky Ejlowecze, schto tola myßlich sebi? Sa twoje Skutki poklate so srudnje pojndze tebi! Haj, Bož'ho Njewa wotry Prut je hotowy na rjeschny Lud! Dyz wlutej Nekmanoszi po Waschnju Sswjeta žiwny by, da kurowoje bdjesch schwikany we helstej Kobokoszi.

2. Ssy sabyl ty te Plomenja, do kotrych; budjesch panycz, dyz kEjertam budjesch Kjekow dla do Ezwilje dyrbecz czahnycz? Tam twoje Ejjelo khostane bdje sWohenjom, tam nebudze so wjazny horde pnychic; a twoj'ho Ducha kroleho, kiz jow we Koschtach paße so, bdje wjeczne Bjeda tyschic.

3. Duz kmil so schak kam na sebi, na kwojej Duschi khudej, so nebyl daty po Ssmerczi tam nesmilnemu Ssudej! Spomn tola, Kjekow Wotroczo: Nasch Boh, ton Knes, je prawy Boh a widzi twoje Skosze. Ach stawaj a so nakasaj, schje rjeschne Ssycze rostorhaj a smin so Kniczomnosze.

4. Sso rostnych Wjezow hanibuj a wujndz se kwojetnej' Hary; po Koschtach wjazny nesdychuj a lubuj wjeczne Dary. Ach do so dži bes Zebanja a pytaj Dusche Ljekarja, po Bozej kwojatej Wuczbi. Haj, wrocj so skorjbnje jarujo, nech Ssnylsow Kjekl lija so we plodneje Bozej Srudzbi.

5. Djenß hischje wotewrene su te Durje Bozej' Rady; djenß hischje czini Radziju czi Skowo dobrej' Rady. Da stan, njek je ton prawy Ejaß, a hotuj so na Bozi Kwaß; czi hischje Skonczo kwojeczi. Pschindz jelnje placzo psched Boha a wjericz wuk do Krystusa; budz Towarsch Bozich Djeczi.

6. Praj schitkim Njecham: Wotendźcje; wy sje me wurubite a byndźiscje do Helje me na wjecjne podnurite. We mojej Duschi sWešelom Ɣo njetko twari Boži Dom; duž Pscheradnizy dźicje! Ja njetko cžjekam psched wami do Skalobow, do Khowanki, tam, tam me netyschicje.

7. Ty, Jesu, ty naš sastupisch, we tebi Ɣo ja khowam; ty Duschow Rany sahojisch, duž sbity tebe wołam. Ty kwatasch ksrudnym Njeschnikam a pschindžesch borsy sTroschtom knam, ty Ɣlyschisch Sdychowanje; duž wjem, so twoja Wutroba tej samne hischje sbotkne ma to nadne Poladanje.

8. O Jesu, Morjo Dobroty, nech namne twoja Nada we tonym Kraju Zusoby, kajž Njeka, žołmjo pada. Tu steju khubny, hubeny, mi twoju Lubosž wotewr ty a daj mi Ssmilnosž dostacž. Tejž wodž psches twojho Ducha me, so bych ja njetko na wjecjne moł nesmasany wostacž.

2.

Allwissender, vollkommner Geist etc.

Ło Ɣ: Boh zyt knam sNadu pschistupicz a t. d.

1. O Božo, wjecžny Ducho ty, ty, schtož je potajene do najcžornischej Łobiny a do Cžmy sanežene, scho sjažnym Wokom pschewidžisch; schtu je Ɣo tebi skhowacž? Ty nožne Skutki wobhonisch a wjesch je wunoschowacž na Sswjetko schje a sjewicz.

2. Ty snajesch scho, schtož wWutrobi je melcjo wuradžene; schtož hischje nejžmy wurekli, je tebi wuprajene. Schtož Cžlowekojo pomysla, je tebi schitko snate, jich Nadu widžisch sdaloka, schto rjeschne je, schto Ɣwjate; cži neje nicjo zuse.

3. Schtož twoji Sswjerni sechzedža, to predny wjesch, hacž proscha, ty Ɣlyschisch predny Sdychnenja, hacž priotk je tebi noscha. Schtož twoji Nepscheczjeljo tu, kiž twoje Kasnje hidža, se Skobu skradžu wobsanknu, to twoje Woczi widža, kajž na Ranju, tak jažnje.

4. Cžaj pschichodny bes Sawischka psched tobu steji žyly sewschjem, schtož shonicž budžejaja tych cžlowskich Džjeczi Ssyly. Tym Sswojim sjewisch Podacža, kiž stacž Ɣo junu maju, so woni wulke Potajnstwa tu Sswjetej powjedaju a Prawdu Ludžom Ɣwjetsja. (Amos 3, 7.)

5. A dyrbjalo psched Ssmertnymi tu wele melcjo wostacj, scho Czemne budje po Ssmerczi tam swoje Sswjetko dostacj. Tvoj prawy Ssud bdje sjewicj scho, schtoj w Rutach je so stalo, te Ssylsy, kiz su late so, to Sle, kiz wukhowalo je po Czmi swoju Hajnbu.

6. Daj, so bych, Kneze, se Strachom na twoje Woko ladał, so bych czi nekhał s Ludanjom a Czistosz sebi zadał. Mi bojszy sahor Wutrobu, so wobrocj nadnje femni, me sakhowaj psched Hanibu a s Mozu wutup wemni schu Sařakosz a Zadosz.

3.

Gottes liebste Kinder zc.

Łoř: Jesu, moja Krařnosz a t. d.

1. Boje lube Džeczi khodja, zuse w Sswjeczi, polne Srudoby; a tak bes Starosze djeja dowschej? Stosze nemdre Romady! Lub ach mre, Sswjet pusty je; Kneze, Džiw je Mitosz twoja! Budj tejž Pomož moja.

2. So bych Mjer moł dostacj, dyrbisch bicj a khostacj moju Wutrobu; Łoshty potajene, Ssycze newidžene Krobkosz seberu: Nadžija mi pada scha, mi so wmojich Nječach styscheje, smil so namni, Kryscheje.

3. Džeha budu czjekacj, dnj bdje junu rjekacj: Stup psched Bozi Stoł! Skombžowak sým Radu, husto pschischoł k Padu, duž mam wulki Doł. Kneze, laj, me newostaj twojim Nepscheczjelam k Ssmjechu a me wumoz s Nječhu.

4. Stosze wobendžene, Kschindy nacžinene nochžyl pschizpicj mi. Psches twoj Kschiz ja jeno a psches twoje Meno pschindu k Mjerewi. Pomhaj schak mi, Kneze, tak, so ja twoju Krařnosz Božu njedy kwalicj moju.

5. Haj, ty Radosz moja, wuczisz Ruka twoja, schtoj cje ne-
cjeszi. Moz ty dyrbisch dawacj, hewak, so moł stawacj, Sswjet me nepuscheji. Nech kajž ty sým smyřlenu, da zu Khyrlisch Swebelenja spjewacj do Skoncženja.

4.

Komm, Herz, und lerne schauen ꝛc.

Łoß: Njetk wotpoczujc Hola a t. d.

1. Poj, ladaj, luba Duscha, schto Wjerjazym so skuscha jow
shonicz we Wjeri. Boh sam, ton Knes, jich wodzi a jara dżiwne
khodzi se swojimi tu Sswjatymi.

2. Czi Bozi Wuswoleni su jow czi Wurudjeni a Runja Raj-
khubich. Wo Ssmilnosz husto proscha a Lazarom Kschiz noscha,
a tola je to Nebjo jich.

3. Boh rad jich bole schwika, hacz jan'ho Psheczirnika, a tola
je jich Wotz. Won Wutroby jim frani, so skorza rostamami, jich
sahoji pak jeho Moz.

4. Kiz smjeja Wjesdow Jasnosz, jow tola janu Krafnosz, ach
husto, nimaju. Tu khodja wejsemnym Doli a newesetej Holi, kiz
Sklonza budja we Nebju.

5. Jich Dusche pokorene, kajz Stwelczka nalemene, kajz Palmy
tola ktu. A hacz tejj se Stysnoszju so strachuja psched Skoszju, da
schat we Bitwach dobydu.

6. Kak lejzi Sahon žita a kak je Trawa sbita powshelkim Ne-
wedri? Dyz Dejschej pak seshibuje, da Wjetsik seshjehuje, a potom
Sklonciko sakwjeczi.

7. Tak so czi Wjerni maju; tu sPtacjom wuſhwaju, dyz steja
we Kschiju. Jich Duscha Boha jada, sjich Woka Ssylsa pada, a
rensho rosze po Dejscheju.

8. Duz, Wotze, budz nam nadny, so by so Wuschw radny
wschjeh Wedrach pokasak, so Ktoſh, kiz su kczjele, tejj bychu
Sorna mjete, hacz wojny Czaf by nastawał!

5.

Es ist noch eine Ruh vorhanden ꝛc.

Łoß: Kak sbozny sym, dyz wotpoczujc a t. d.

1. Tam hischeje druhi Ssabbat czaka na tebe, sprozna Wu-
troba. Schto sdychujesch? Schto Woko plaka a twoje Ssklonczko
sahascha? To Jehnjo laj, kiz swjecznym Ssklowom cje budje pass

psched swojim Stotom; cziš Brjemjo precej a knemu dži. Haj, šoro smjeješ pschebjedžene a šitke Horn pschewinene, a potom pojndješ k Sbožnoszi.

2. Wot Boha maš tam wuswoleny ton Wotpocžink, kiž nesajndže. Šwjet nebję hišcže sakoženy, da Luboš nam šo dala je. Šo Jehnjo žysche wumrecž sa naš, šo Boži Mjer by pschischoł na naš, a wabi njett naš wutrobnje: Wn sprožne Dusčje, pojcže femni a wotpocžujcže krobļje wemni, moj Wotpocžink je nebesti!

3. Da pojcže wohn, wn Wobežezeni, se šwojich Jamow Rudjenja, a nekhodjčže tak potuleni; nech Wutroba wam nespada. Dnja Hjezu nešže wutrobiczi, sa to šo wam to Jehnjo šiczi: „Waşch Wotpocžink ja šam zu byčž!“ Lud jeho šže, ton Kneš je sa waš, dnyž Nječ a Šwjet a Čžert je na waš, duž wješže žbyn, dje wucžeknyčž.

4. Haj, Khoremu šo Łožo šže, dnyž Wotpocžinka pojada, a ščtrž je pschejšchoł Pucža wele, ton sprožny k Ššydlu pokwata. Ščtuž ščacžnosžju je wošłabnenny, šo cžuje možnje wofscheweny, dnyž šo mu Wody napicž dasch. Šo pak šu krotke Wofschewenja. Šy, Boži Lud, Špokojenja tam druhe wječžne namakasch.

5. Tam budža Šsnopy Wešelosžje po Ššywi Ššylšow nošnyčž šo; tam klineža Łošy Lubošnosžje we Domi Wotža nascheho. Tam Ššmercž a žalosž budže cžjekacž a wječžnje sahubena rjekacž. Šo Jehnjo tam bdješch woladacž. Tam pojndža kžiwym žorlam Wody tych Šbožnych rošjašnene Khody, a Boh bdže Ššylšy setrijewacž.

6. Tam Łob a Łacžnosž nebdže tysčicž a niž tejš Ššłonžo horicž naš. Šo Jehnjo šwoj Lud budže pnyšicž; to budže Wofschewenja Čžaš. Ša Ššwjernošž budže dobra wostacž a sa Šdu wječžnje, wječžnje dostacž Troscht, Ššwjetko, Čžesz a Frejotu. Haj, kiž šo jow po Bosy rudža, tych Kosžje selenicž šo budža a smjeja wječžnu Medželu.

7. Tam bdžemy smjerom wotpocžowacž we nesachodnym žiwenju. Šo žemy štajnje w Myšłach khowacž a Wjeru djeržecž Jehnecžu. Ach Kšhidła jow, my mamy kwatacž a niž šo dljeje tudy ščmatacž; tam cžaka na naš Kraleštw. Moj Ducho, šnosch šo k Šradowanju a wopašuj šo k Dobywanju: Šo žubellje to bliži šo!

6.

Jch eile meiner Heimath zu ic.

Łoſ: Moj Sbožnik je Troscht Rjeschnika a t. d.

1. Ja dom ſo bližu kwatajo tam k Paradisej Weſelofzje, na Kwaſ, dzejſ raduje ſo ſcho, dzejſ Sbožnoſz traje do Wjecznoſzje, tam k Wotzej dom a k Jehnecju, dzejſ Troschta doſz a wulku Sdu czi jemu Sſwjerni doſtač maja, dzejſ Sſylſy Sbožnych Djač 'mu praja. To Woko, kiž pred' Sſylſy da, njett w Wjeri horje polada.

2. Zyt jeno k Semi Rjeschnik ja kajž Szjen tu wutyschenny padacž, dyž ſchač moj Wotž Krowje Sſyna dla na moju Winu nochze ladacž, da nemjet weſ'ku Wutrobu, tejž niž Moz, Krobkoſz k Bjedzenju; ja dyrbjak ſ Bojoſzju a Strachom ſo ſtahnje noſhycž ſmojim Brachom. Nje, radſje horje ladam ja, dzejſ ſamne Jeſuſ Sbožnoſz ma.

3. Schač ktemu Wotž me ſtworit je, ton Sſyn ſam wukupi me ktemu, won ſapiſa do Knihow me, dyž Duch me wſa pſcheſ Ehczenzu Skemu. Duž tejž won nejndže wotemne, Sſlub, Sngel twerdy woſtane; dyž runje zyla helſka Czroda to kſadzjelanju wohn ſo wuda, da wobtwerdženny tola wjem, ſo wjeſzje Boži Herba ſym.

4. Ja ždyn ſym hiſchycze na Sſwjeczi a noſchu ſo ſtym rjeschnym Czjekom; to huſto ſałoſz czi ni mi, je wobczejene ſ Rjeha Dołom. Ja ſtar'ho Czlowka ſacjuju a nem'ju pſchezo, kajž ja zu, ſcho na Czjeſz moj'ho Krala wazicž; da ſchač ſo tola nochžu traſchicž, we Jeſuſu ſo potaju, tu mam ja Czijoſz jandželſtu.

5. Nech je tejž, ſo je ſtyſknawa ta Duſcha, dyž ſo bliži k Sſmerczi; ſchač ſpuſchycjam ſo na Sſrjednika, kiž pſcheſ Sſmercž doby na tym Czerczi. Won, kotryž jow me lubuje, mi tejž we Sſmerczi Troschtar je, mi ſwjeczi a me prawje wodži, ſo Sſmercž mi neje kžanej ſchodži. Dyž won mi Woczi ſandžela, da mam tam Pokoj beſ Konža.

6. Tam widju Sſyna Božeho, kač won mi napschecziwo kwata, ſo by me ſczinił kraſneho a ſo mi była Sbožnoſz data. Ach witaj, witaj, woła ſcho we Nebju, ſ Mozu loſkajo. Za Sſyła Duchow pſchekraſnennyh, pſched Božim Stołom ſweſelennyh, me woła a me menuje, me powita a koſchicž ze.

7. Jow lejzu jako ſwjasaſny, tam ſ Weſelom pač budu ſkačacž a ſpjewacž Khyrliſch kwalobny, haj ſpjewacž, niž pač wjažy plakač.

Tam Rusa, Stystnosz, Žalosz scha so pschemjeni do Wefela. Te Snylsh tudy wuplakane tam budja krasne namakane we Domi Wotza mojego, dzejz sromadjene blyschcja so.

8. A schtoz najbole swešeli, je to, so schitke moje Rjechi a Wobczejnoszja we Czjeli, kiž sawjernje mi nejšu Ssmjechi, kajž Dym, tam zylje sahinu, so šym we stajnym Wefelu. Ta Sbojnosz, kotruž Boh tam dawo, ta, ach ta wjeszje neje mała, tu nebbu jeno woladacz, tu budu wjecznje wuziwacz.

9. Da sbudž so Duscha, sraduj so, dyž czejšno czi je wezjemnym Doli; wjer Jesušej ty na Ssłowo, so tak so dze po jeho Woli. Bydž, jako Djeczo, sejerpliwa, scha temu Wotzej poddana; we šwojej Ruzy ze cje sthowacz a psches Rschiz prawje dohotowacz, so predy, hacž so doladasch, tam psched nim stejo Sbojnosz masch.

7.

Ach wär' ich doch schon droben zc.

Łoß: Moje žiwjenje šy, Kryschcze a t. d.

1. Ach dy bych horkach hižom, moj Sbojniko, ja był, kiž jow so noschu sRschizom, kak bych czi spjewacz zyl!

2. Dzejz tebe woladamy, tam Žadosz moja dze. Tam wjeczjne Hjety mamy, tam dobro bydlicz je.

3. Tam haklej bdje mi sjatwna ta Rada wotzowska, a twoja Ssmercz ta krawwna, a schtoz twoj Duch mi da.

4. Tam twoji Wumozeni, te Snylsh, kwala cze a šwecja dokoneni to Łjeto šwjatoczne.

5. Tam Łošy bojste, rjane so žolmja bes Konza, tam nejšu Rjechi žane, tam łoškacz zu tejž ja.

6. Sa Snylsh tam bdješch Radosz mi dawacz, Jesu moj; ach spokoj moju Žadosz a štoro pomne poj!

M. W. W. W.

